

ését látja gyenge pontnak. Véleménye és tapasztalata szerint, mondja az ismertető, épen a fegyelmezés nehézsége a legnagyobb, sőt talán egyetlen gyengéje a munkaiskolának. Igen! Ha a fegyelem alatt a hadsereg közös idejéből ismert „Disciplin“ és „Drill“ értendő. De volt-e már Macskássy úr gyárakban, ahol a legnagyobb munkafegyelem uralkodik minden zaj és emberi hang dacára? Túrhetetlennek tartja a más hangját a maga tolatkodó és fegyelmet nem ismerő hangja mellett? Tudja magát annyira fegyelmezni, hogy a gyenge tanuló megkezdett beszédébe a maga hatalomadta erőfölletével bele ne fegyelmetlenkedjék? Szinte hallom szájából a régi mondókát egy betű javításával: Csend, rend, fegyelem, Aki rossz, azt megverem!

A Pedagógiai Szeminárium e tanévi 8. számában egyik sok tájékozatlanságot eláruló cikk igyekszik megmenteni a polgári iskolát attól a veszélytől, hogy beolvadjon a nyolcosztályos elemi iskolába. Mert hiszen véleménye szerint mindkét iskolába csak időkitöltés miatt írják be a szülők gyermekeiket, anyagi tehetségük szerint válogatva a kettő között. Kár, hogy nem érdeklődött a cikk írója a szülők véleménye iránt; kár, hogy nem ismeri a polgári iskola tantervét; kár, hogy nem ismeri a polgári iskola szakrendszeren alapuló munkáját; kár, hogy nem ismeri a polgári iskolai tanárképzésnek a tanítóképzést jóval túlhaladó magas fokát; kár, hogy képesnek tart egy embert olyan sok szakismeret alapos átfogására, amit a polgári iskolában csak több ember megosztva tud nyugodt lélekkel ellátni; s végül kár, hogy nem ismeri a líceum új szervezetét, amely szerint ez növendékeit a gimnáziumból és polgári iskolából veszi, de nem a nyolcosztályú elemiből. Az egybeolvadástól csak akkor kellene közösen tartani, ha a nívó azonos lehetne. Azt hisszük azonban, hogy az a lehetetlenné vált helyzet is megszűnik, hogy egy-két tárgyból tett különbözőzeti vizsga alapján az elemi iskola V—VI. osztályából át lehessen lépni a polgári iskola II—III. osztályába, amint ez lehetetlen a gimnáziumba is. Mert a kör szélessége és feldolgozási módja nemesak a kijelölt tantárgyakban különbözik.

Stömpl Gábor a Jánoshegyet és környékét írja le.

Marosvári Tibor a Varsó egyik külvárosában kialakult szükségiskola mindennapi életbe torkolló munkálkodását ismerteti. Alapelv, hogy a gyermek mindent közvetlen maga tapasztalatából ismerjen meg.

A folyóirat Mintatanítások rovatában Ligeti Béla közli a keményítőnek a polg. isk. IV. osztályában való tanítását. Érdemes hasonló cím alatt Jeges Sándor: Vegytanítás a cselekvő iskolában című könyvében megjelent tanítási vázlattal összehasonlítani.

Matzkó Gyula.

H I R E K.

A lengyel közoktatás múzeuma.

Nélkülözhetetlenül szükséges, hogy közoktatásunknak minél jobban és minél tökéletesebben kiépített múzeuma legyen, — mondta egy lengyel pedagógus. — Csodáltam, hogy a meglévő Pedagógiai Múzeumot mai állapotában elindulásnak tekintik a lengyelék, holott már most is fokozott figyelmet érdemel a lengyel határokon túl dolgozó pedagógustól is, mert a lengyel